EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 16.2.2024.
COM(2024) 29 final/2

2024/0016 (NLE)

CORRIGENDUM
This document corrects COM(2024)29 final of 24.1.2024
Concerns all languages versions
Change of interinstitutional acronym
The text shall read as follows:

Prijedlog

UREDBE VIJEĆA

o izmjeni Uredbe (EU) 2021/1173 u pogledu inicijative EuroHPC-a za *start-up* poduzeća radi učvršćivanja europskog vodstva u području pouzdane umjetne inteligencije

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Uredbom Vijeća (EU) 2021/1173[1] o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EU) 2018/1488[2] osnovano je Zajedničko poduzeće za europsko računalstvo visokih performansi i utvrđeni su njegova misija i ciljevi. Zajedničko poduzeće ima misiju razvijati, uvoditi, širiti i održavati ekosustav vrhunske udružene, sigurne i hiperpovezane superračunalne i kvantnoračunalne podatkovne i uslužne infrastrukture u Uniji, podupirati razvoj i prihvaćanje inovativnih i konkurentnih superračunalnih sustava prilagođenih potražnji i potrebama korisnika na temelju lanca opskrbe koji će osigurati raspoloživost sastavnih dijelova, tehnologija i znanja, ograničiti rizik od poremećaja i omogućiti razvoj raznovrsnih aplikacija optimiziranih za te sustave; uključiti velik broj javnih i privatnih korisnika u upotrebu te superračunalne infrastrukture te podupirati usporednu zelenu i digitalnu tranziciju i razvoj najvažnijih vještina za europsku znanost i industriju.

U svojem govoru o stanju Unije 2023.[3] predsjednica Ursula von der Leyen najavila je novu inicijativu da se inovativnim europskim *start-up* poduzećima koja se bave pouzdanom umjetnom inteligencijom (UI) omogući da koriste europska superračunala za učenje svojih modela. Za učenje tih modela i ugađanje najnaprednijih temeljnih modela tako da se oslobodi puni potencijal UI-ja potrebna je velika računalna snaga, a taj zahtjev može zadovoljiti samo superračunalstvo.

Budući da se najsnažniji vrhunski superračunalni kapaciteti Unije nalaze u prostorima Zajedničkog poduzeća za europsko računalstvo visokih performansi (EuroHPC) („Zajedničko poduzeće”), te će prostore trebati staviti na raspolaganje da bi ta inicijativa postala stvarnost. Zbog toga se predlaže da se za Zajedničko poduzeće uvede dodatni cilj kojim će se obuhvatiti doprinos superračunala toj novoj inicijativi Unije za UI.

Zahvaljujući novom cilju Zajedničko poduzeće moći će voditi tvornice UI-ja i tako podupirati daljnji razvoj visoko konkurentnog i inovativnog ekosustava *start-up* poduzeća i istraživanja u području UI-ja u Europi, što uključuje razvoj i primjenu europskih UI rješenja. To obuhvaća korištenje i upravljanje radom specijaliziranih superračunala za UI koja će biti smještena zajedno s velikim podatkovnim centrima ili će s tim centrima biti povezana mrežama vrlo velike brzine, što će omogućiti redovito nadogradnju kapaciteta tih superračunala za rad s UI-jem, a time i poboljšanje njihovih performansi, te pružanje specijaliziranih superračunalnih usluga za UI radi pomoći ekosustavu *start-up* poduzeća, znanosti i inovacija u području UI-ja kako bi se u velikim razmjerima učilo i razvijalo pouzdane i etične UI modele i sustave opće namjene te zajednici korisnika UI-ja u razvoju, validaciji i izvršavanju novih UI aplikacija, osobito u područjima zdravstva i skrbi, klimatskih promjena, robotike te povezane i automatizirane vožnje. Također, poticat će razvoj baze talenata kako bi relevantnim dionicima u području UI-ja nudio napredno obrazovanje, osposobljavanje, stjecanje vještina i prekvalifikaciju. Tvornice UI-ja uspostavit će sinergije na razini EU-a i surađivati i udruživati se s drugim relevantnim inicijativama Unije u području umjetne inteligencije, primjerice

---

[1] Uredba Vijeća (EU) 2021/1173 od 13. srpnja 2021. o osnivanju Zajedničkog poduzeća za europsko računalstvo visokih performansi te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2018/1488 (SL L 256, 19.7.2021., str. 3.)

[2] Uredba Vijeća (EU) 2018/1488 od 28. rujna 2018. o osnivanju Zajedničkog poduzeća za europsko računalstvo visokih performansi (SL L 252, 8.10.2018., str. 1.).

[3] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hr/speech_23_4426

platformom Umjetna inteligencija na zahtjev, objektima za testiranje i eksperimentiranje u području UI-ja, centrima za kompetencije EuroHPC-a, centrima izvrsnosti EuroHPC-a i svim drugim novim europskim inicijativama za umjetnu inteligenciju. Te promjene omogućit će Zajedničkom poduzeću da nudi odgovarajuću računalnu snagu i usluge za potporu učenju, razvoju i prihvaćanju UI-ja u velikim razmjerima u Uniji, što nije izričito predviđeno u sadašnjoj uredbi.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Cilj prijedloga je proširiti područje primjene Uredbe Vijeća (EU) 2021/1173 od 13. srpnja 2021. o osnivanju Zajedničkog poduzeća za europsko računalstvo visokih performansi te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2018/1488 kako bi Unija mogla odgovoriti na nova tehnološka postignuća i strateške imperative, ponajprije razvoj softvera i infrastrukture za UI, te na potrebu za otvaranjem tehnologija superračunalstva *start-up* poduzećima.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prijedlog je potpuno u skladu s drugim politikama Unije, posebno s politikama donesenima na temelju Komisijina prioriteta „Europa spremna za digitalno doba”.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna osnova za predloženu izmijenjenu uredbu su članak 187. i prvi stavak članka 188. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

- **Supsidijarnost**

Načelo supsidijarnosti primjenjuje se u mjeri u kojoj prijedlog nije u isključivoj nadležnosti Unije.

Uredba Vijeća (EU) 2021/1173 u skladu je s načelom supsidijarnosti jer njezine ciljeve, a to su jačanje istraživačkih i inovacijskih kapaciteta, nabava superračunala i kvantnih računala te pristup računalstvu visokih performansi i kvantnom računalstvu i podatkovnoj infrastrukturi u cijeloj Uniji posredstvom Zajedničkog poduzeća, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog izbjegavanja nepotrebnog udvostručavanja, zadržavanja kritične mase i osiguravanja optimalne upotrebe javnog financiranja oni na bolji način mogu ostvariti na razini EU-a.

Porast važnosti računalstva visokih performansi za znanost i javni i privatni sektor zadnjih godina pratio je nagli porast razine investicija potrebne za održavanje globalne konkurentnosti. Situaciju je dodatno pogoršao nedavni skok troškova akceleratora za razvoj i učenje velikih UI modela, koji su neophodni za zadržavanje konkurentnosti na globalnoj razini. Zbog toga se raširilo mišljenje da bi zajednička infrastruktura i zajednička upotreba postojećih kapaciteta koristili europskoj zajednici u području UI-ja u svim državama članicama. To uključuje države članice koje možda imaju poteškoća u izgradnji samodostatne nacionalne infrastrukture računalstva visokih performansi, ali koje mogu dati vrijedan doprinos udruženim i međusobno povezanim kapacitetima tog računalstva na razini Europske unije i imati koristi od njih.

Predložena izmjena omogućit će Zajedničkom poduzeću da svoje superračunalne kapacitete stavi na raspolaganje inovativnim europskim *start-up* poduzećima kako bi se potaknuli razvoj, testiranje i validacija UI rješenja i omogućilo učenje i razvoj pouzdanih i etičnih UI modela i sustava opće namjene u velikim razmjerima te na taj način povećali europska konkurentnost i

industrijska baza u području UI-ja. Samo je takvim zajedničkim djelovanjem na razini Unije moguće povećati njezinu gospodarsku sigurnost i tehnološki suverenitet i njezine instrumente i regulatorne ovlasti iskoristiti za utjecaj na oblikovanje globalnih pravila i standarda u području UI-ja, a istodobno znatno potaknuti prihvaćanje UI-ja u europskoj industriji, istraživanjima i javnim uslugama.

- **Proporcionalnost**

Prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji jer se sastoji od učinkovitog okvira suradnje, prikladnog za sva područja intervencije predviđena inicijativom, ne prelazi ono što je potrebno da bi se riješili utvrđeni problemi te je proporcionalan svojim ciljevima.

- **Odabir instrumenta**

Za osnivanje i funkcioniranje zajedničkog poduzeća u kojem sudjeluje Unija potrebna je uredba Vijeća, čija se izmjena sad predlaže.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

Nije primjenjivo. Ovo je izmjena postojeće uredbe pa *ex post* evaluacija, savjetovanje s dionicima i procjena učinka nisu provedeni.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Neće biti potrebna dodatna sredstva iz proračuna EU-a, ali predložene mjere odnose se na preraspodjelu sredstava dostupnih u Zajedničkom poduzeću.

5. DRUGI ELEMENTI

- Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga

Izmjenom uredbe proširuje se njezino područje primjene kako bi se uveo dodatni cilj povrh postojećih šest ciljeva Zajedničkog poduzeća: razvoj i vođenje tvornica UI-ja radi potpore daljnjem razvoju visoko konkurentnog i inovativnog ekosustava UI-ja u Uniji. **Dodavanjem tog cilja nastoje se riješiti jedinstvena pitanja i zahtjevi povezani s uvođenjem i radom računalnih sustava potrebnih za razvoj, učenje i rad velikih UI modela. Trebalo bi pojasniti da se izmjenom uvodi samo jedna promjena: uključivanje tvornica UI-ja u područje primjene uredbe.**

To je odgovor na velike tehnološke i regulatorne promjene u području UI-ja koje su se dogodile od stupanja na snagu izvorne uredbe 2021.

Izmjena ne utječe na obveze država članica koje sudjeluju u Zajedničkom poduzeću da poštuju načela o državnim potporama. Uredba Vijeća (EU) 2021/1173 već sadržava odredbe u tom pogledu: u uvodnoj izjavi 59. navodi se da bi svako financiranje iz programa Unije trebalo biti u skladu s načelima o državnim potporama kako bi se osigurala učinkovitost javne potrošnje i spriječilo narušavanje tržišta, a u članku 7. da se doprinosima država članica korisnicima ne dovode u pitanje pravila o državnim potporama.

S obzirom na te promjene u novopredloženoj točki 3.b članka 2. daje se definicija specijaliziranog superračunala za UI, a u točki 3.c tog članka definicija tvornice UI-ja. Članak

2. točka 9. mijenja se kako bi se superračunalima EuroHPC-a dodala nova kategorija specijaliziranih superračunala za UI. U novoj točki (h) članka 3. stavka 2. navodi se novi cilj Zajedničkog poduzeća: razvoj i vođenje tvornica UI-ja radi potpore daljnjem razvoju visoko konkurentnog i inovativnog ekosustava UI-ja u Uniji, a članku 4. stavku 1. dodaje se nova točka (h) u kojoj se definira novi stup aktivnosti Zajedničkog poduzeća, koji se odnosi na UI. U tom se pogledu mijenjaju i članak 9. stavak 5. točka (g), članak 10. stavak 2. točka (l), članak 16. stavak 1. i članak 17. stavak 1.

Novi članak 12.a odnosi se na odredbe o obvezi Zajedničkog poduzeća da nabavi specijalizirana superračunala za UI i da ona budu u njegovu vlasništvu. U članku 16. stavcima 1.b i 2.b utvrđuju se načini korištenja i uvjeti pristupa tim superračunalima.

Članak 15. prilagođen je kako bi se omogućila veća fleksibilnost za nadogradnju postojećih superračunala EuroHPC-a, među ostalim radi poboljšanja njihovih kapaciteta za rad s UI-jem. Izvornim člankom 15. htjelo se dopustiti pravodobnu nadogradnju superračunala radi povećanja njihovih kapaciteta ili produljenja operativnog vijeka. Njime su postavljena jasna ograničenja kako bi nabava novih superračunala ostala prioritet za ulaganja. Pokazalo se, međutim, da to ograničenje nije dopuštalo da se postojeća superračunala EuroHPC-a maksimalno iskoriste s obzirom na najveći mogući povrat ulaganja. Uvođenje superračunalne infrastrukture EuroHPC-a kasnilo je do dvije godine zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19, točnije zbog nestašice mikroprocesora. Budući da superračunala EuroHPC-a još nisu na kraju operativnog životnog vijeka, mnogo je isplativije nadograditi kapacitete postojećih superračunala EuroHPC-a, nego nabavljati nova superračunala dostatne računalne snage.

2024/0016 (NLE)

Prijedlog

UREDBE VIJEĆA

o izmjeni Uredbe (EU) 2021/1173 u pogledu inicijative EuroHPC-a za *start-up* poduzeća radi učvršćivanja europskog vodstva u području pouzdane umjetne inteligencije

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 187. i članak 188. prvi stavak,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta[4],

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora[5],

u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

(1) Cilj je Uredbe (EU) 2024./... Europskog parlamenta i Vijeća[6] o utvrđivanju usklađenih pravila o umjetnoj inteligenciji („Akt o umjetnoj inteligenciji”) poboljšati funkcioniranje unutarnjeg tržišta utvrđivanjem jedinstvenog pravnog okvira za, prije svega, razvoj, stavljanje na tržište i upotrebu umjetne inteligencije u skladu s vrijednostima Unije.

(2) Od 2021., kad je donesena Uredba Vijeća (EU) 2021/1173[7], područje umjetne inteligencije (UI) doživjelo je golem tehnički napredak i postalo iznimno strateški i tržišno važno na globalnoj razini. Unija predvodi nastojanja da se podupru odgovorne inovacije u području pouzdanog UI-ja, ali pritom i uvodi zaštitne mehanizme i razvija učinkovito upravljanje.

(3) Komisija je 13. rujna 2023., u okviru sveobuhvatnog pristupa za potporu odgovornim inovacijama u području UI-ja, najavila novu stratešku inicijativu kojom bi se kapaciteti Unije za računalstvo visokih performansi stavili na raspolaganje inovativnim europskim *start-up* poduzećima koja se bave pouzdanim UI-jem za učenje njihovih modela. Inicijativa upotpunjuje rad na propisivanju zaštitnih mehanizama za UI u okviru Uredbe (EU) 2024./..., uspostavljanju upravljačkih struktura i podupiranju inovacija u okviru Koordiniranog plana o umjetnoj inteligenciji.

(4) Budući da se najsnažniji vrhunski superračunalni kapaciteti Unije nalaze u prostorima Zajedničkog poduzeća za europsko računalstvo visokih performansi („Zajedničko

---

4 SL C , , str. .

5 Mišljenje od..., SL C, str.

6 Uredba (EU) 2024/... Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju usklađenih pravila o umjetnoj inteligenciji (Akt o umjetnoj inteligenciji) i izmjeni određenih zakonodavnih akata Unije (SL L ...).

7 Uredba Vijeća (EU) 2021/1173 od 13. srpnja 2021. o osnivanju Zajedničkog poduzeća za europsko računalstvo visokih performansi te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2018/1488 (SL L 256, 19.7.2021., str. 3., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1173/oj).

poduzeće”), te bi prostore trebalo staviti na raspolaganje da bi inicijativa Komisije postala stvarnost. Zbog toga je potrebno uvesti dodatni cilj, povrh postojećih šest ciljeva Zajedničkog poduzeća, kojim bi se obuhvatio doprinos njegovih superračunala novoj inicijativi Unije za UI.

(5) Novi bi cilj Zajedničkom poduzeću omogućio obavljanje aktivnosti nabave i upravljanja radom specijaliziranih superračunala za UI ili particija superračunala kako bi se omogućilo brzo strojno učenje i učenje velikih temeljnih UI modela. Zajedničkom poduzeću trebalo bi omogućiti i da uvede nov način pristupa svojim računalnim resursima za *start-up* poduzeća u području UI-ja i širu znanstvenu zajednicu koja se bavi UI-jem te da razvija namjenske UI aplikacije optimizirane za rad na njegovim superračunalima. Te promjene omogućile bi Zajedničkom poduzeću da nudi odgovarajuću računalnu snagu i usluge za poticanje učenja, razvoja i prihvaćanja UI-ja u velikim razmjerima u Uniji, što prema postojećoj Uredbi nije izvedivo.

(6) Kako bi se datum početka primjene ove Uredbe uskladio s datumom početka primjene odredaba Uredbe (EU) 2024./... Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju usklađenih pravila o umjetnoj inteligenciji, ona bi se trebala početi primjenjivati bez nepotrebne odgode.

(7) Uredbu (EU) 2021/1173 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) 2021/1173 mijenja se kako slijedi:

1. članak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) umeću se sljedeće točke 3.a i 3.b:

„3.b „specijalizirano superračunalo za umjetnu inteligenciju” ili „specijalizirano superračunalo za UI” znači superračunalo koje je primarno namijenjeno za učenje velikih modela umjetne inteligencije opće namjene i izvođenje i razvoj novih aplikacija koje se temelje na umjetnoj inteligenciji;
3.c „tvornica umjetne inteligencije” ili „tvornica UI-ja” znači centralizirani ili distribuirani subjekt koji pruža infrastrukturu za superračunalne usluge u području umjetne inteligencije, koja se sastoji od specijaliziranog superračunala za UI ili particije superračunala za umjetnu inteligenciju, podatkovnog centra za to superračunalo ili tu particiju, pružanja namjenskog pristupa i superračunalnih usluga u području umjetne inteligencije, te koji privlači i okuplja talente kako bi raspolagao ponudom kompetencija potrebnih za korištenje superračunala za razvoj umjetne inteligencije;”;

(b) točka 9. zamjenjuje se sljedećim:

„9. „superračunalo EuroHPC-a” znači svaki računalni sustav koji je u potpunom vlasništvu Zajedničkog poduzeća ili koji je u suvlasništvu Zajedničkog poduzeća i drugih država sudionica ili konzorcija privatnih partnera; to može biti klasično superračunalo (superračunalo visoke klase, superračunalo industrijske klase, specijalizirano superračunalo za UI ili superračunalo srednje klase), hibridno klasično-kvantno računalo, kvantno računalo ili kvantni simulator;”;

2. u članku 3. stavku 2. dodaje se sljedeća točka (h):

„(h) razvoj i vođenje tvornica UI-ja radi potpore daljnjem razvoju visoko konkurentnog i inovativnog ekosustava umjetne inteligencije u Uniji.”;

3. u članku 4. stavku 1. dodaje se sljedeća točka (h):

„(h) stupom za tvornice UI-ja, koji se odnosi na razvoj pouzdane i etične umjetne inteligencije, a obuhvaća aktivnosti za osiguravanje infrastrukture za superračunalne usluge u području umjetne inteligencije radi daljnjeg razvoja inovacijskih kapaciteta i vještina u ekosustavu umjetne inteligencije; taj stup uključuje sljedeće aktivnosti:

i. nabavu i upravljanje radom specijaliziranih superračunala za UI koja su smještena zajedno s velikim podatkovnim centrima ili su povezana s podatkovnim centrima mrežama vrlo velikih brzina;

ii. nadogradnju postojećih superračunala EuroHPC-a kapacitetima za rad s umjetnom inteligencijom;

iii. davanje pristupa specijaliziranim superračunalima za UI ili superračunalima EuroHPC-a koja su nadograđena za rad s umjetnom inteligencijom, što uključuje širenje njihova korištenja na velik broj javnih i privatnih korisnika, uključujući *start-up* poduzeća te mala i srednja poduzeća;

iv. rad centraliziranih ili distribuiranih centara za superračunalne usluge za umjetnu inteligenciju koji pružaju potporu ekosustavu *start-up* poduzeća, istraživanja i inovacija podrškom za algoritme, daljnji razvoj, učenje, testiranje, evaluaciju i validaciju modela i sustava učenja umjetne inteligencije te potporu razvoju novih primjena umjetne inteligencije u velikim razmjerima u strateškim područjima kao što su zdravstvo i skrb, klimatske promjene, robotika ili povezana i automatizirana vožnja;

v. korištenje alata za programiranje prilagođenih superračunalima, među ostalim za paralelno procesiranje aplikacija koje se temelje na umjetnoj inteligenciji radi optimizacije upotrebe superračunalnih kapaciteta;

vi. korištenje drugih superračunalnih usluga koje omogućuju rad s umjetnom inteligencijom;

vii. privlačenje, udruživanje i osposobljavanje talenata kako bi razvili kompetencije i vještine za upotrebu superračunala EuroHPC-a za umjetnu inteligenciju;

viii. interakcija s drugim tvornicama UI-ja radi omogućivanja pristupa njihovim uslugama u Europi i suradnja s centrima za kompetencije i centrima izvrsnosti EuroHPC-a te s relevantnim inicijativama Unije u području umjetne inteligencije, kao što su centri *start-up* poduzeća koja se bave umjetnom inteligencijom, ekosustavi umjetne inteligencije i podatkovni ekosustavi, objekti za testiranje i eksperimentiranje u području umjetne inteligencije, središnja europska platforma za umjetnu inteligenciju, centri za digitalne inovacije u umjetnoj inteligenciji, Europski centar za inovacije i tehnologiju, zajednice za znanje i inovacije Europskog instituta za inovacije i tehnologiju povezane s umjetnom

inteligencijom, relevantne europske istraživačke infrastrukture i druge relevantne inicijative.”;

4. u članku 9. stavku 5. dodaje se sljedeća točka (g):

„(g) na subjekte domaćine specijaliziranih superračunala za UI primjenjuju se sljedeći dodatni kriteriji odabira:

i. blizina postojećeg podatkovnog centra;

ii. vizija, planovi i mogućnosti subjekta domaćina za svladavanje izazova ekosustava *start-up* poduzeća, istraživanja i inovacija u području umjetne inteligencije i zajednice korisnika umjetne inteligencije te pružanje potporne centralizirane ili distribuirane superračunalne usluge za umjetnu inteligenciju;

iii. kvaliteta i primjerenost iskustva i znanja tima koji bi bio zadužen za poticajno okruženje superračunalne usluge za umjetnu inteligenciju;

iv. planovi za interakciju i suradnju s drugim tvornicama UI-ja, centrima za kompetencije EuroHPC-a i centrima izvrsnosti EuroHPC-a te relevantnim inicijativama u području umjetne inteligencije kao što su centri *start-up* poduzeća koja se bave umjetnom inteligencijom, ekosustavi umjetne inteligencije i podatkovni ekosustavi, objekti za testiranje i eksperimentiranje u području umjetne inteligencije, središnja europska platforma za umjetnu inteligenciju, centri za digitalne inovacije u umjetnoj inteligenciji i druge relevantne inicijative;

v. postojeće sposobnosti i budući planovi subjekta domaćina za doprinos razvoju baze talenata.”;

5. u članku 9. dodaje se sljedeći stavak 6.a:

„6.a Za specijalizirana superračunala za UI iz članka 12.a subjekt domaćin uspostavlja jedinstvenu pristupnu točku za *start-up* poduzeća i druge korisnike kako bi olakšao pristup svojim uslugama podrške.”;

6. u članku 10. stavku 2. točka (l) zamjenjuje se sljedećim:

„(l) posebni uvjeti koji vrijede ako subjekt domaćin upravlja superračunalom EuroHPC-a za industrijsku upotrebu ili specijaliziranim superračunalom za UI.”;

7. umeće se sljedeći članak 12.a:

„*Članak 12.a*

Nabava specijaliziranih superračunala za umjetnu inteligenciju i vlasništvo nad njima

1. Zajedničko poduzeće nabavlja specijalizirana superračunala za UI i ima ih u vlasništvu.

2. Financijski doprinos Unije iz članka 5. stavka 1. pokriva do 50 % troškova nabave i do 50 % operativnih troškova specijaliziranih superračunala za UI.

Preostali ukupni trošak vlasništva nad specijaliziranim superračunalima za UI pokriva država sudionica u kojoj subjekt domaćin ima poslovni nastan ili države sudionice u konzorciju domaćinu, uz mogućnost nadopune doprinosima iz članka 6.

3. Odabir dobavljača specijaliziranih superračunala za UI temelji se na natječajnim specifikacijama sastavljenima na osnovi potražnje, zahtjeva korisnika i općih specifikacija sustava koje je u svojoj prijavi na poziv na iskaz interesa dostavio

odabrani subjekt domaćin. Pri odabiru se ujedno vodi računa o sigurnosti lanca opskrbe.

4. Zajedničko poduzeće može biti prvi korisnik specijaliziranih superračunala za UI u koja su integrirane tehnologije koje su ponajprije razvijene u Uniji.

5. Upravni odbor može odlučiti u programu rada, ako je to propisno opravdano iz sigurnosnih razloga, uvjetovati sudjelovanje dobavljača u nabavi specijaliziranih superračunala za UI u skladu s člankom 12. stavkom 6. Uredbe (EU) 2021/694 ili ograničiti sudjelovanje dobavljača iz sigurnosnih razloga ili u slučaju djelovanja izravno povezanih sa strateškom autonomijom Unije, u skladu s člankom 18. stavkom 4. te uredbe.

6. Specijalizirana superračunala za UI smještaju se kod subjekta domaćina superračunala EuroHPC-a koji se nalazi u Uniji.

7. Ne dovodeći u pitanje likvidaciju Zajedničkog poduzeća iz članka 23. stavka 4. Statuta, vlasništvo nad specijaliziranim superračunalom za UI može se prenijeti na subjekta domaćina, prodati drugom subjektu ili staviti izvan pogona odlukom Upravnog odbora i u skladu sa sporazumom o domaćinstvu najranije četiri godine nakon što je specijalizirano superračunalo za UI ugrađeno kod tog subjekta domaćina zadovoljilo na ispitivanju prihvatljivosti. U slučaju prijenosa vlasništva nad specijaliziranim superračunalom za UI subjekt domaćin nadoknađuje Zajedničkom poduzeću preostalu vrijednost superračunala čije se vlasništvo prenosi. Ako nema prijenosa vlasništva na subjekta domaćina nego je donesena odluka o stavljanju izvan pogona, relevantne troškove ravnomjerno dijele Zajedničko poduzeće i subjekt domaćin. Zajedničko poduzeće nije odgovorno ni za kakve troškove nastale nakon prijenosa vlasništva nad specijaliziranim superračunalom za UI ili nakon njegove prodaje ili stavljanja izvan pogona.”;

8. članak 15. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Zajedničko poduzeće može objaviti poziv na iskaz interesa za nadogradnju superračunala EuroHPC-a u njegovu vlasništvu ili suvlasništvu radi podizanja performansi superračunala na razinu blizu eksaskalarne, povećanja kapaciteta superračunala za rad s umjetnom inteligencijom ili poboljšanja radnih karakteristika superračunala na bilo koji drugi način, među ostalim kvantnim akceleratorima.”; stavak 2. briše se;

(b) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Postotak financijskog doprinosa Unije za troškove nabave nadogradnje jednak je postotku financijskog doprinosa Unije za prvotno superračunalo EuroHPC-a, amortizirane tijekom očekivanog preostalog životnog vijeka prvotnog superračunala. Postotak financijskog doprinosa Unije za dodatne operativne troškove nadogradnje jednak je postotku financijskog doprinosa Unije za prvotno superračunalo EuroHPC-a.”;

9. članak 16. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeća točka 1.b:

„1b. Specijalizirana superračunala za UI i superračunala EuroHPC-a nadograđena kapacitetima za rad s umjetnom inteligencijom primarno se koriste za razvoj, testiranje, evaluaciju i validaciju velikih modela za učenje umjetne inteligencije opće

namjene i novih aplikacija koje se temelje na umjetnoj inteligenciji, kao i za daljnji razvoj rješenja koja se temelje na umjetnoj inteligenciji u Uniji za koja je nužno računalstvo visokih performansi i izvođenje algoritama umjetne inteligencije velikih razmjera za rješavanje znanstvenih problema.”;

(b) umeće se sljedeći stavak 2.b:

„2b. Upravni odbor utvrđuje posebne uvjete pristupa specijaliziranim superračunalima za UI i superračunalima EuroHPC-a koja su nadograđena kapacitetima za rad s umjetnom inteligencijom u skladu s člankom 17., uzimajući u obzir specifične potrebe ekosustava *start-up* poduzeća i istraživanja u području umjetne inteligencije. To obuhvaća namjenski pristup za *start-up* poduzeća. Za pristup su prihvatljivi samo prijedlozi za razvoj pouzdanih i etičnih modela, sustava i aplikacija umjetne inteligencije koji su u skladu s vrijednostima EU-a.”;

10. članak 17. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Unijin udio u vremenu pristupa svakom superračunalu EuroHPC-a visoke klase, kvantnom superračunalu EuroHPC-a i specijaliziranom superračunalu EuroHPC-a za UI izravno je proporcionalan financijskom doprinosu Unije iz članka 5. stavka 1. ukupnom trošku vlasništva nad superračunalom EuroHPC-a i stoga ne premašuje 50 % ukupnog vremena pristupa superračunalu EuroHPC-a.”

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik